

Stavanger Asset Management AS
Postboks 130 Forus
4065 STAVANGER

Vår referanse
25/2902
Deres referanse

20.08.2025

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med Stavanger Asset Management AS og foretakets tilknyttede agent Noon Invest AS (heretter omtalt "foretaket" og "agenten"). Formålet med tilsynet var å påse at foretaket og agenten driver virksomheten i tråd med sentrale bestemmelser i verdipapirhandelloven ("vphl."). Finanstilsynet gjennomførte møte med foretaket og agenten 1. april 2025. Denne tilsynsrapporten bygger på Finanstilsynets foreløpige rapport fra 20. juni 2025 og styrets kommentar til denne fra 15. august 2025.

2 Finanstilsynets oppsummering

Finanstilsynet kommenterer i rapporten at agentens egnethetsvurdering ikke tilfredsstilte regelverkets krav. Finanstilsynet påpeker også forhold knyttet til informasjon til kundene, herunder at kundene ikke fikk tilstrekkelig informasjon om kostnader før investeringsbeslutningen ble tatt. Videre påpeker Finanstilsynet mangler ved dokumentasjon av investeringstjenester knyttet til enkelte kommunikasjonskanaler.

3 Finanstilsynets vurderinger

3.1 Agentens egnethetsvurderinger

Det følger av vphl. § 10-15 at før et verdipapirforetak gir investeringsråd eller starter porteføljeforvaltning, skal foretaket innhente all nødvendig informasjon om kundens kunnskap og erfaring, økonomiske situasjon og investeringsmål. De konkrete kravene til informasjon som skal innhentes innenfor de tre områdene er presisert i kommisjonsforordning (EU) 2017/565 artikkel 54 og 55 (jf. verdipapirforskriften § 2-2). På bakgrunn av den innhentede informasjonen skal foretaket kunne vurdere om investeringen er egnet for kunden. Vurderingen må være gjennomført før tjenesten tilbys. Omfanget av informasjonen som kreves, vil kunne variere avhengig av tjenestens art, egenskapene ved de aktuelle investeringsproduktene og kundens individuelle forhold. Dette er nærmere presisert i ESMA Guidelines on Suitability, punkt 33, hvor det fremgår at foretaket må ha tilstrekkelig grunnlag for å vurdere egnethet i tråd med kravene.

Det følger videre av vphl. § 10-22 at verdipapirforetak er ansvarlig for all virksomhet som agenten forestår på foretakets vegne, og skal ved bruk av agent påse at foretaket fortsatt overholder sine plikter etter vphl.

Agenten tilbyr investeringsrådgivning gjennom en digital løsning der kunden først gjennomfører en kartlegging via et standardisert spørreskjema som består av fem enkle steg. Basert på svarene får kunden presentert en risikoprofil og et porteføljeforslag. Finanstilsynet skrev i rapporten at denne kartleggingen ikke tilfredsstilte kravene til egnethetsvurdering etter kommisjonsforordningen

artikkel 54 og 55. Etter dette fyller kunden ut et kundeskjema i forbindelse med kontoåpning, hvor det innhentes ytterligere informasjon om blant annet økonomi, investeringsbeløp og erfaring.

Finanstilsynet påpekte at skjemaet ikke innhentet informasjon om eksempelvis kundens likvide eiendeler/investeringer eller erfaring med ulike investeringsprodukter. Samlet sett tilfredsstilte ikke den innledende kartleggingen og kundeskjemaet kravene i kommisjonsforordningen. Investeringsråd skal først gis når foretaket har et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om investeringen er egnet for kunden. I agentens løsning var ikke tilstrekkelig egnethetsvurdering gjennomført når den anbefalte porteføljen ble presentert og heller ikke etter utfylling av kundeskjemaet.

Agenten tidligere praksis har vært å sende et velkomstbrev til kunder etter gjennomført egnethetsvurdering. Brevet inneholdt informasjon om hvilke vurderinger som var gjort og hvorfor den foreslåtte modellporteføljen ble vurdert som egnet for kunden. Det fremkom under tilsynet at agenten har endret denne praksisen og ikke lenger sender kundene et slikt brev. Finanstilsynet skrev i rapporten at kundene dermed ble tilstrekkelig informert om hvorfor den foreslåtte porteføljen passer til kundens behov og profil, jf. kommisjonsforordningens artikkel 54 og 55.

Foretaket beskriver i tilsvaret gjennomførte tiltak for å utvide kartleggingen i den digitale løsningen til agenten slik at kravene til egnethetsvurdering tilfredsstilles. Foretaket opplyser også at velkomstbrevet til kundene er gjeninnført slik at kundene får påkrevd informasjon om anbefalte investeringer.

Det er Finanstilsynets konklusjon at foretaket ikke hadde sørget for at agentens digitale løsning for investeringsrådgivning oppfylte kravene til egnethetsvurdering etter verdipapirhandelloven § 10-15 og kommisjonsforordningen artikkel 54 og 55 (jf. verdipapirforskriften § 2-2). Rådgivning ble gitt før det forelå et tilstrekkelig vurderingsgrunnlag, og samlet informasjon som ble innhentet var uansett ikke tilstrekkelig til å sikre et tilfredsstillende vurderingsgrunnlag for om investeringen var egnet for kunden. Det ble heller ikke gitt tilstrekkelig informasjon til kunden om hvorfor den foreslåtte porteføljen passet til kundens behov og profil. Finanstilsynet tar foretakets beskrevne tiltak til etterretning.

3.2 Informasjon om kostnader

Etter vphl. § 10-10 (2) skal kunden få tydelig og relevant informasjon om alle kostnader og gebyrer før investeringen gjennomføres. I henhold til vphl. § 10-10 (6) skal denne informasjonen presenteres på en måte som gjør det mulig for kunden å forstå den samlede kostnaden og hvilken effekt den har på investeringens avkastning.

Kunder som registrerer seg i agentens digitale løsning får som nevnt anbefalt en portefølje. Der vises forventet avkastning for tre ulike scenarioer (optimistisk, realistisk og pessimistisk). Finanstilsynet påpekte i rapporten at denne fremstillingen også må inkludere kostnader, og informere om at kostnader vil redusere avkastningen.

I foretakets alminnelige forretningsvilkår, som er tilgjengelig på nettsidene til foretaket og agenten, ble det gitt informasjon om kostnader knyttet til investering gjennom agenten, herunder årlig forvaltningsgebyr, underliggende fondskostnader og eventuelle administrasjonsgebyrer. Finanstilsynet påpekte i rapporten at det her også må opplyses om kostnader knyttet til investering gjennom foretaket.

Foretaket opplyser i tilsvaret at de har bedt agenten oppdatere løsningen slik at kostnader vises tydelig sammen med porteføljeforslaget. Foretaket vil også oppdatere forretningsvilkårene for å klargjøre forskjellen i kostnader mellom foretakets og agentens tjenester.

Det er Finanstilsynets konklusjon at foretaket ikke har sørget for å gi tilstrekkelige opplysninger om kostnader til at kunden kunne forstå den samlede kostnaden og hvilken effekt den har på investeringens avkastning. Finanstilsynet tar foretakets beskrevne tiltak til etterretning.

3.3 Informasjon om investeringstjenestene

Det følger av vphl. §10-9 (1) at verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk. Videre skal foretaket opptre ærlig, redelig og profesjonelt i tråd med kundens beste interesse og påse at markedets integritet ivaretas på best mulig måte. Foretaket skal i henhold til vphl. § 10-10 (1) påse at all informasjon til kunder og potensielle kunder er balansert, klar og ikke-villedende

På agentens nettside ble det fremhevet at tjenesten ville gi kunden en "skreddersydd spareplan" og en anbefalt portefølje "tilpasset akkurat deg". Det ble opplyst at kunden etter å ha svart på spørsmål om investeringsmål, risikotoleranse og bærekraftspreferanser ville motta et forslag til spareplan og portefølje som var "skreddersydd" og "personlig tilpasset".

Det fremgikk av Foretakets retningslinjer at anbefalingen gis innenfor rammen av fem forhåndsdefinerte modellporteføljer med ulike risikoprofil. Disse tildeles automatisk basert på kundens svar i kartleggingen. Det foretas ikke manuelle vurderinger i tillegg til algoritmen, og det er ikke anledning til å velge fond eller porteføljesammensetning utover de forhåndsdefinerte porteføljene (utover tilfeller hvor kunden har spesifikke individuelle ønsker og gjøres i samråd med eller etter instruks fra kunden).

Finanstilsynet skrev i rapporten at bruken av begreper som "skreddersydd" og "tilpasset akkurat deg" i denne sammenhengen er egnet til å villed kundene, og kan skape en uriktig forventning om graden av individuell tilpasning og bredden i det rådgivningsgrunnlaget som ligger til grunn for anbefalingen. Det må gis klare opplysninger til kundene om at investeringsrådet er basert på fem modellporteføljer, og ikke et bredere utvalg av investeringsalternativer.

Foretaket erkjenner i tilsvaret at formuleringer som "skreddersydd" og "tilpasset akkurat deg" kan gi inntrykk av at anbefalingene er mer individuelt tilpasset enn det som faktisk er tilfellet. Foretaket opplyser at det derfor har fjernet disse formuleringene og presisert at rådgivningen baseres på fem forhåndsdefinerte modellporteføljer.

Det er Finanstilsynets konklusjon at den beskrevne praksis var i strid med vphl's krav til god forretningsskikk. Finanstilsynet tar foretakets beskrevne tiltak til etterretning.

3.4 Bruk av kommunikasjonskanaler

Foretaket er forpliktet til å dokumentere all investeringsvirksomhet, inkludert kommunikasjon som kan føre til investeringstjenester, jf. vphl. §§ 9-16 (8) og 9-17 (1). I dokumentasjonen oversendt Finanstilsynet fremkommer det at kommunikasjon med kunder skjer via nettsider, blogger, e-post, tapetelefoner og CRM-systemet Hubspot. Microsoft Teams benyttes til kundemøter, og informasjon fra møtene skal dokumenteres i CRM. Finanstilsynet påpekte i rapporten at oversendt dokumentasjon ikke inkluderte opptak eller referater fra slike møter, til tross for at dokumentasjonen viste at slike møter hadde funnet sted.

Foretaket er også til stede på sosiale medier og tilbyr kontakt via skjema og chatbot på agentens nettside. Vi påpekte i rapporten at foretaket ikke har opplyst oss om at WhatsApp benyttes, til tross for at oversendt dokumentasjon viste at en rådgiver hadde kommunisert med kunde via WhatsApp.

Foretaket viser i tilsvaret til at det har innført rutiner for referat og automatisert oppsummering av alle Teams-møter. Foretaket har videre iverksatt interne tiltak for å sikre at alle rådgivere benytter kun godkjente og dokumenterbare kanaler ved all kundedokumentasjon.

All kundedokumentasjon skal skje gjennom godkjente kanaler med lydopptak eller elektronisk lagring. Siden Teamsmøter ikke ble tatt opp, referater manglet, og WhatsApp ble brukt uten opptak, er Finanstilsynets konklusjon at foretaket på tilsynstidspunktet ikke hadde dokumentert kommunikasjon i tråd med kravene i vphl. Finanstilsynet tar foretakets beskrevne tiltak til etterretning.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor.

For Finanstilsynet

Roy Halvorsen
seksjonsleder

Hedvig Vold
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.